

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET >

23/2-1987

Den 23. februar 1987 afsagde Fredningsnævnet for Sønderjyllands amts sydlige fredningskreds i

Sag 220/86

Fredning af del af Olgerdiget
på matr.nr. 11 Lovtrup i Tinglev
kommune

følgende

k e n d e l s e :

Ved skrivelse af 20. november 1986 rejste Sønderjyllands amtsråd fredningssag for del af Olgerdiget beliggende på matr. nr. 11 Lovtrup i Tinglev kommune.

Ifølge fredningspåstanden er formålet med fredningen at bevare de underjordiske rester af Olgerdiget over en ca. 200 m lang strækning på ejendommen matr.nr. 11 Lovtrup, beliggende syd for landevej 556, Tinglev-Kliplev i Tinglev kommune.

Ovennævnte strækning er en del af Olgerdiget, der udgøres af et ca. 12-15 km langt forsvarsanlæg, der strækker sig fra Urnehoved til Tinglev Sø. Forsvarsanlægget er etableret omkring år 200, som forsvar mod fjender.

Den 31. oktober 1932 blev der på matr.nr. 11 Lovtrup tinglyst en deklaration om fredning af befæstningsanlægget. I deklarationen er anført:

"De nævnte rester af befæstningsanlægget på ejendommen består af en palisade af egepæle, der strækker sig fra mosedraget (Tinglev Sø) over engarealet i nordøstlige retning og fortsættes af en synlig grav. I det nordøstlige engareal findes en tilsvarende palisaderække ialt en længde af ca. 500 m.

Det over palisaderækkerne liggende jordlag må i en bredde af 2 m ikke fjernes, men arealet må iøvrigt benyttes på sædvanlig måde, men således at palisaderækken ikke afdækkes.

Den synlige gravstrækning skal henligge i sin nuværende græsklædte skikkelse, graven må dog fortsat benyttes til græsning."

I forbindelse med Tinglev Sø's afvanding først i 1960-erne blev Almstrup Bæk, der dengang gik i umiddelbar nærhed af det fredede forsvarsanlæg, forlagt og uddybet.

Afvandingen bevirkede, at de tidligere humusholdige engjorde nu kunne dyrkes mere intensivt, bl.a. ved korndyrkning med jordbearbejdning til følge.

De senere års strukturmæssige ændringer i landbruget har fremmet denne udvikling.

Afvandingen og korndyrkningen har begge fremmet en betydelig koldforbrænding af de humusholdige jorder, bl.a. på arealet med det fredede Olgerdige. Dette medfører en sætning af de øvrige jordlag, hvorfor palisadepælene er dukket frem, og i sommeren 1984 skete der en opløjning af rester fra Olgerdiget.

Fredningsstyrelsen og Haderslev Museum har anbefalet fredningen, da man ellers må se i øjnene, at palisaden indenfor en kort årrække vil rådne op.

Fredningssagens behandling:

Fredningsforslaget er bekendtgjort i Statstidende og i lokale aviser den 28., henholdsvis den 29. november 1986.

Mødet med lodsejeren har fundet sted den 16. januar 1987. Der har desuden været foretaget besigtigelse.

Lodsejeren, **gårdejer Johannes Petersen, Voldager, Bjerndrupvej 20, 6360 Tinglev**, har erklæret sig enig i en fredning, der på hans ejendom skal træde i stedet for deklara-

tionen fra 1932. Han har for arealet, der er på ca. 1.7 ha, krævet en erstatning på 25.000 kr. pr. ha.

Nævnet finder, at der til Olgerdiget er knyttet så værdifulde historiske interesser, at betingelserne for en fredning er til stede.

Fredningspåstanden tages derfor til følge og fredningsbestemmelserne for arealet, der er vist på kortene, som hører til fredningsnævnets kendelse, er herefter:

§ 1.

Der udlægges et ca. 1,70 ha stort markareal i vedvarende græs.

Dette markareal indeholder såvel Olgerdiget som en 20 m bred beskyttelseszone, 10 m på hver side. 20 m-bæltet afmærkes med betonsten ved Skov- og Naturstyrelsens foranstaltning (Fortidsmindekontoret).

§ 2.

Det med græs udlagte markareal skal afgræsses på en sådan måde, at græsdækket og Olgerdiget ikke skades.

Arealet må gødes, kalkes og sprøjtes i det omfang, det er nødvendigt for opretholdelse af en god landbrugsdrift.

§ 3.

Det udlagte græsareal på nær den 20 m brede beskyttelseszone må omlægges, når det af hensyn til græssets værdi som foder gør det nødvendigt. Det er tilladt i forbindelse med omlægningen af engarealet at tage en kornafgrøde til ensilering, når der sås græs i udlæg.

§ 4.

Arealet må benyttes til kørsel med landbrugsmaskiner i det omfang ejendommens drift kræver dette. Kørsel på den del af arealet, hvor selve Olgerdiget er, bør i videst muligt omfang

undgås.

§ 5.

Dybdepløjning og grubning af arealet er ikke tilladt.

§ 6.

Terrænændringer og yderligere dræning af arealet er ikke tilladt.

Det skal være Skov- og Naturstyrelsen og Haderslev Museum tilladt at foretage arkæologiske undersøgelser og udgravninger.

§ 7.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra ovenstående, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

Kendelsen vil være at tinglyse som servitut på matr.nr. 11 Lovtrup med prioritet forud for al pantegæld og andre ret-tigheder af privatlig oprindelse.

Nævnet finder, at erstatningen til lodsejeren bør fast-sættes til 40.000 kr.

Fredningen findes ikke at medføre forringelse af pantesikkerheden, og det anførte erstatningsbeløb kan derfor udbetales til ejeren. Beløbet forrentes fra kendelsens dato med en rente, der er 1% højere end Danmarks Nationalbanks til enhver tid fastsatte diskonto.

Kendelsen skal i medfør af naturfredningslovens § 25 ikke forelægges Overfredningsnævnet til efterprøvelse. Den, der ønsker indsigelser behandlet, skal selv indanke kendelsen til Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., inden 4 uger fra den dag, kendelsen er meddelt den pågældende. Klageberettiget er foruden lodsejeren tillige Sønderjyllands amts-

råd, Danmarks Naturfredningsforening og Miljøministeriet.

T h i   b e s t e m m e s :

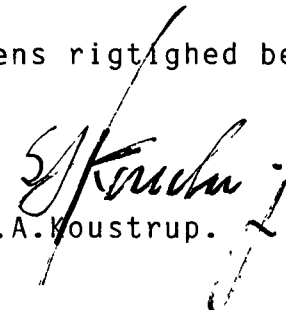
Det nævnte areal af matr.nr. 11 Lovtrup, Tinglev kommune, fredes som foran bestemt.

I erstatning betales til **gårdejer Johannes Petersen** 40.000 kr. med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto fra kendelsens dato til betaling sker.

Erstatningen med renter udredes af staten med 75% og af Sønderjyllands amtsråd med 25%.

August Møller.   S.A.Koustrup.   Thorkild Dahl Nielsen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

S.A. Koustrup.

FREDNINGSNÆVNET >

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Aabenraa Amtsrådskreds.

Lovtrup Bd. I Bl.10, Art.Nr.11,

Lyst 31/10 1932

Lovtrup, Uge Sogn.

DEKLARATION

Undertegnede Gaardejer Anton Petersen, Almstrup, indgaar herved paa, at de paa min fornævnte Ejendom beliggende Rester af det fra Oldtiden stammende Befæstningsanlæg "Olemersdiget" kaldet, fredes i det nedenfor angivne Omfang.

Resterne af Befæstningsanlægget paa min Ejendom bestaar af en Palisaderække af Egepæle, der som angivet med __, __, __, __, __ paa den vedhæftede Kortskitse, strækker sig fra Mosedraget (Tinglev Sø) over et Engdrag i nordøstlig Retning og fortsættes af den paa Kortskitsen angivne Grav, der er synlig i en Længde af ca. 75 m. I det nordøstlige Engdrag findes endvidere en til den fornævnte svarende Palisaderække af Egepæle, ligeledes angivet paa Kortskitsen med __, __, __, __, __.

Det over Palisaderækkerne liggende Jordlag maa i en Bredde af 2 Meter ikke fjernes, men Arealet maa iøvrigt benyttes paa sædvanlig Maade, men det skal paases, at Palisaderækkerne ikke ved den anvendte Brugsmaade afdækkes.

Den ovennævnte Gravstrækning, paa Kortskitsen angivet som "Grav", skal forblive henliggende i sin nuvarende græsklædte Skikkelse, og der maa intet foretages, der kan ændre Gravens Udseende eller Karakter; det skal dog være tilladt som hidtil at benytte Graven til Græsning.

Fredningen skal nærmere angives i Marken ved Opstilling af Fredningsmærker.

Handles der i Strid med den ved nærværende Deklaration truffne
Ordning, vil Paagældende ifalde Straf efter Naturfredningslovens § 26.

Paataleretten tilkommer Naturfredningsnævnet for Aabenraa Amt.
Skulde Nævnet blive ophævet ved Ændringer i Naturfredningsloven, over-
gaar Paataleretten til Nationalmuseet.

Anton Petersen

U D S K R I F T

af

17/8 1932

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Aabenraa Amtsrådskreds.

Uge Bind I Blad 4

Art. Nr. 5 Uge Ejer-
lav og Sogn.DEKLARATION

Undertegnede Landmand Hans Asmus Hansen, Uge, indgaar herved paa, at de paa min fornævnte Ejendom beliggende Rester af det fra Oldtiden stammende Befæstningsanlæg "Olemersdiget" kaldet, fredes i det nedenfor angivne Omfang.

Resterne af Befæstningsanlægget paa min Ejendom bestaar af en Række af Egepæle, der som angivet med __, __, __, __, __, __ paa den vedlagte Kortskitse, befinder sig paa Parcel Nr. 27 af Kortblad 14 Uge, og gaar i Retningen nordøst-sydvest i en Længde af ca. 80 m.

Det over Pælene liggende Jordlag maa i en Bredde af 2 m ikke fjernes, men Arealet maa iøvrigt benyttes paa sædvanlig Maade, men det skal paases, at Pælene ikke ved den anvendte Brugsmaade afdækkes.

Fredningen skal nærmere angives i Marken ved Opstilling af Fredningsmærker.

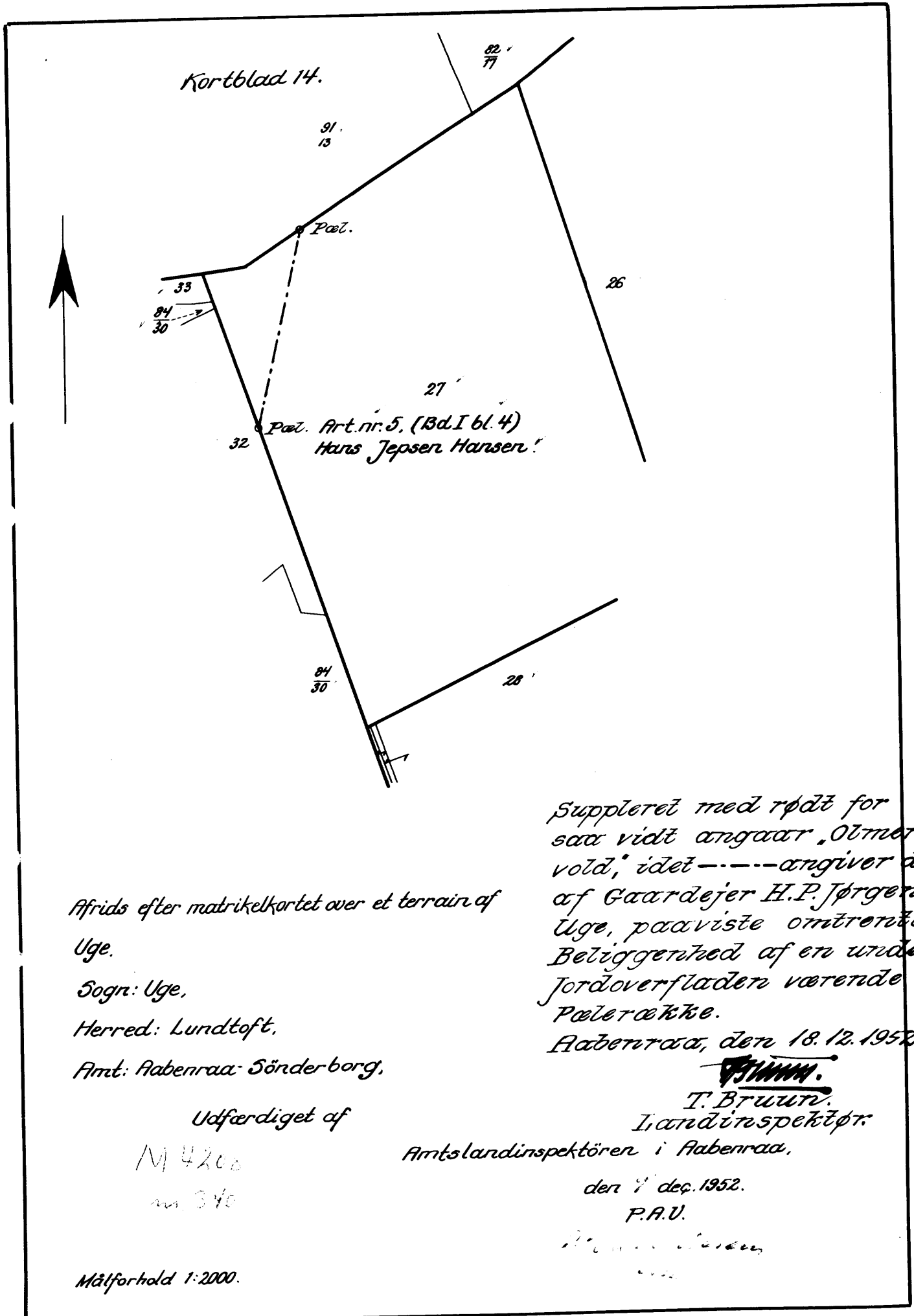
Handles der i Strid med den ved nærværende Deklaration truffene Ordning, vil Paagældende ifalde Straf efter Naturfredningslovens § 26.

Paataleretten tilkommer Naturfredningsnævnet for Aabenraa Amt. Skulde Nævnet blive ophævet ved Ændringer i Naturfredningsloven, overgaar Paataleretten til Nationalmuseet.

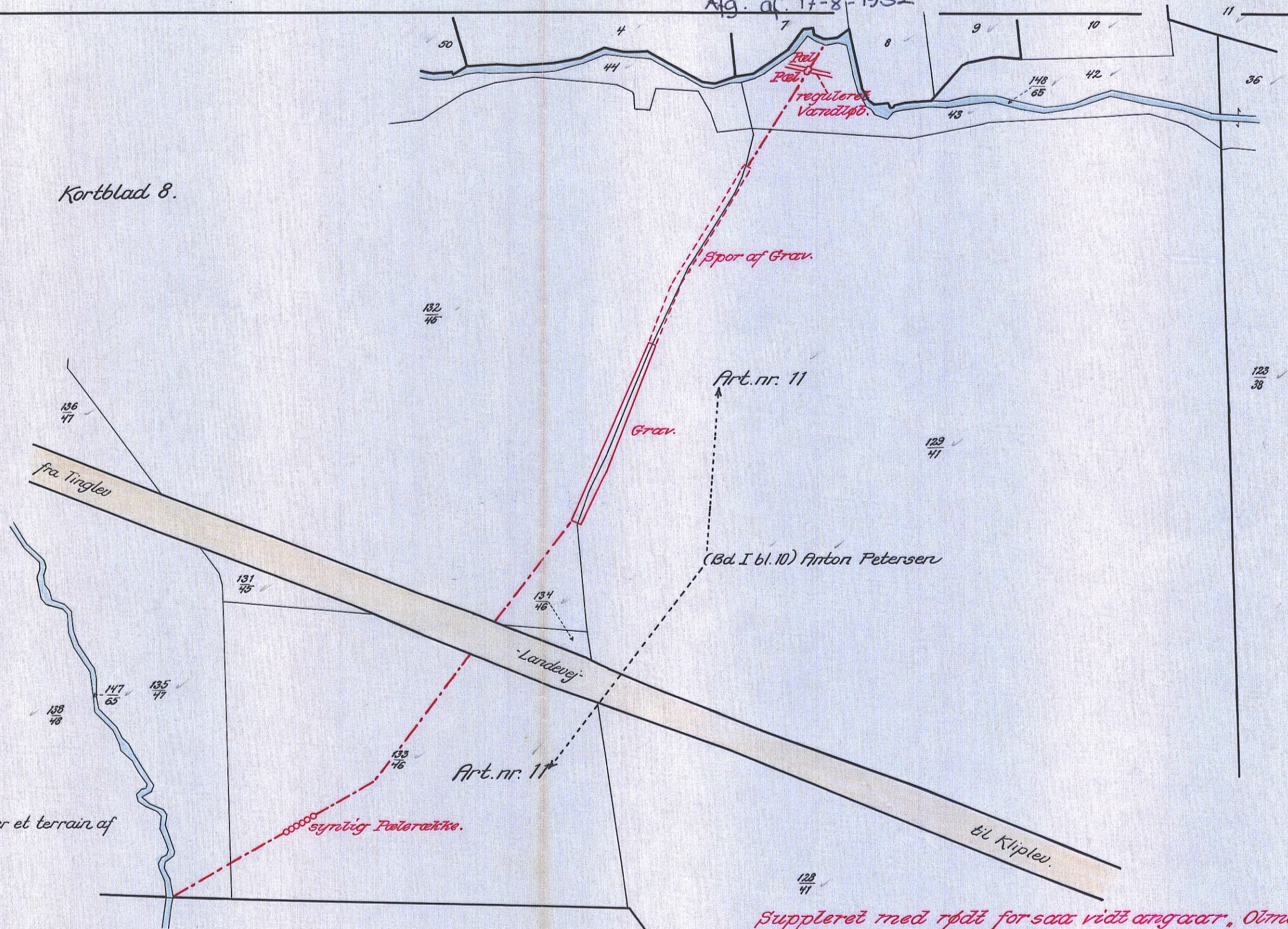
Uge, den 17. August 1932.

Hans A. Hansen

KORT >

Kortblad 8.

Afrids efter matrikelkortet over et terrain af
Loutrup,
Sogn: Uge,
Herred: Lundtoft.

Amt: Aabenraa-Sønderborg,
Udfærdiget af

M 4208
nr. 340

Målforshold 1:2000

Amtslandinspektøren i Aabenraa,

den 9 dec. 1952
P.R.U.

P. Halling

Supplereet med rødt for saa vidt angaar, "Ømers-
vold", idet ----- angiver den af Gaardejer H.P.
Jørgensen, Uge, paaviste omtrentlige Beliggenhed
af en under Jordoverfladen værende Pølerække.
Aabenraa, den 18. 12. 1952.

T. Bruun
Landinspektør.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00340.00

Dispensationer i perioden: 23-05-1993 - 01-07-1993

26 MAJ 1993

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT
Dommerkontoret, Nørregade 31,
6270 Tønder. - Telf. 74 72 22 05.

Den 25. maj 1993 foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 27/93

Ansøgning fra Naturgas Syd om gravetilladelse for en del af en naturgasledning, som krydser det fredede område ved Olmerdiget på matr.nr. 11, Lovrup, Uge, Tinglev kommune.

§ 50 - Olmerdiget -

Der fremlagdes skrivelse af 14. maj 1993 med bilag fra Sønderjyllands amt, Landskabskontoret, j.nr. 7-70-52-2-519-1-93.

Det fremgår af sagen, at gasledningen lægges nord for landevejen Tinglev-Kliplev på et areal, der er fredet ved deklaration af 17. august 1932. Derimod berører gravearbejdet ikke det syd for landevejen fredede areal.

Skov- og Naturstyrelsen har i en skrivelse af 10. marts 1993 til Sønderjyllands amt meddelt, at man for sit vedkommende er indforstået med gravningen på vilkår, at Rigsantikvarens Arkæologiske Sekretariat på forhånd skal have mulighed for at foretage de af det skønnede nødvendige arkæologiske undersøgelser inden naturgasledningen nedgraves. Udgifter hertil afholdes af anlægsmyndighederne.

Haderslev Museum har erklæret sig indforstået med at udføre en

Ministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/8 - 0038

Akt. nr. 1

af.

LUS
JH

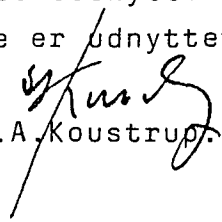
evt. udgravning i forbindelse med ledningsarbejdet.

Sønderjyllands amt har anbefalet det ansøgte, idet det er vanskeligt at lægge naturgasledningen uden om Olmerdiget.

Fredningsnævnets afgørelse:

Da ledningsarbejdet følges af Haderslev Museum, og da Skov- og Naturstyrelsen har stillet det anførte vilkår for arbejdets udførelse, meddeler fredningsnævnet herved i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 sin tilladelse til det ansøgte.

I medfør af lov om naturbeskyttelse, § 66, bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

S.A. Koustrup

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt, Dommerkontoret, Nørregade 31, 6270 Tønder, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

- 2 JULI 1993

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT
Dommerkontoret, Nørregade 31,
6270 Tønder. - Telf. 74 72 22 05.

År 1993 den 1. juli foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 38/93

Ansøgning fra Tinglev Vandværk om tilladelse til gennemgravning af Olgerdiget.

§ 50 - Olgerdiget.

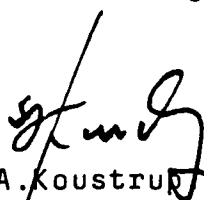
Der fremlagdes skrivelse af 29. juni 1993 med bilag fra Sønderjyllands amtskommune, landskabskontoret, j.nr. 8-70-52-2-539-1-93.

Det fremgår af sagen, at gennemgravningen allerede er sket i forbindelse med etablering af vandforsyningen til to ejendommen, som på grund af tørken var løbet tør for vand.

Det er oplyst, at Haderslev Museum under tilsyn af en arkæolog har overvåget arbejdet, og at Skov- og Naturstyrelsen forud mundtligt havde meddelt tilladelse. Ledningen er blevet placeret langs med landevej 556 Søgård-Tinglev syd for vejskel på den pågældende strækning.

Fredningsnævnets afgørelse:

Da det på grund af Olgerdigets udstrækning er vanskeligt at lægge en ledning uden om, meddeler nævnet herved i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 efterfølgende tilladelse til det udførte arbejde.

S.A. Koustrup

/ha

1211/8-0001
62

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klage skal indsendes skriftligt til Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt, Dommerkontoret, Nørregade 31, 6270 Tønder, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.